

**Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov,
okres Prostějov, příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro MŠ Horní Štěpánov

DĚTI ZÁŘÍ ÚSMĚVEM

Zpracovala: Mgr. Vladimíra Svobodová

Platnost ŠVP: 2013/2014 – 2015/2016

Obsah Školního vzdělávacího programu

- I. Identifikační údaje o MŠ
- II. Charakteristika MŠ
- III. Podmínky a organizace vzdělávání
  - 1. Materiální a hygienické podmínky
  - 2. Životospráva
  - 3. Psychosociální podmínky
  - 4. Organizace MŠ
  - 5. Řízení MŠ
  - 6. Personální podmínky
  - 7. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí
  - 8. Spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi
  - 9. Provoz a denní režim
  - 10. Cíle, zásady, formy a metody naší práce
- IV. Vzdělávací program
  - 1. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 2. Integrované bloky
- V. Evaluační činnosti
- VI. Přílohy

I. Identifikační údaje o MŠ

NÁZEV ŠKOLY: Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov

SÍDLO MŠ: Horní Štěpánov 36
okres Prostějov
798 47

ZŘIZOVATEL: Obec Horní Štěpánov

ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. Pavla Popková

TELEFON: 582 391 030

VEDOUcí UČITELKA MŠ: Mgr. Vladimíra Svobodová

TELEFON MŠ: 739 355 691

NÁZEV ŠVP: Děti září úsměvem

PLATNOST ŠVP: 2013/2014 – 2015/2016

II. Charakteristika MŠ

Mateřská škola je součástí příspěvkové organizace Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov.

Provoz MŠ ve stávající budově byl zahájen v roce 1982. Areál MŠ je umístěn v klidném prostředí ve východní části obce nedaleko jejího centra. K MŠ vede nově vybudovaná vedlejší komunikace, což umožňuje snadný přístup. Základní škola je v centru.

MŠ se nachází v jednopatrové budově, k níž je připojena ještě jedna budova přízemní a hospodářská. Původně sloužil celý areál pouze mateřské škole, která měla tři oddělení. Dnes, z důvodu nízkého počtu žáků, se MŠ nachází pouze v 1. patře velké budovy. Je jednotřídní s celodenním provozem. V přízemí se nachází zrekonstruovaná herna pro děti, sloužící především pro činnosti vyžadující větší nároky na prostor, cvičná kuchyňka, dílny a šatna pro základní školu. V hospodářské budově je kuchyň pro mateřskou a základní školu, sklady a prádelna MŠ a kancelář vedoucí učitelky. Dále dva byty, které jsou v současné době obydlené. V přízemní budově se nachází zasedací místnost obecního úřadu a místní lidová knihovna.

Mateřskou školu obklopuje rozmanitá příroda. Lesy, louky, potůček a nejrůznější pěšinky přímo vybízí k poznávání přírodních krás a rozvíjení kladného vztahu k přírodě. Pro pobyt venku využíváme též prostor před MŠ s novým chodníkem a menší terasu za MŠ. Za MŠ se také nachází dětské hřiště, které slouží nejen mateřské škole, ale i základní škole a využívat ho mohou i ostatní děti z vesnice.

III. Podmínky a organizace vzdělávání

1. Materiální a hygienické podmínky

Mateřská škola je vybavena tak, aby její prostředí vyhovovalo dětem i personálu. V hlavní herně jsou umístěny stolečky a židličky pro pracovní činnosti a stravování. Polovina jich je v modernějším polohovacím provedení. Větší část je věnována pro hračky a hraní. Hračky jsou umístěny ve skříňkách a herních koutcích vždy tak, aby na ně děti bez problémů dosáhly a mohly si je samostatně půjčovat. V herní části jsou nová plastová okna a nové osvětlení. Na podlaze koberec. Koberec je také v lehárně, což je vedlejší místnost. Lehárna není stálá, lehátka se podle potřeb skládají a rozkládají. K jejich uložení a uložení lůžkovin je tu umístěn praktický policový regál. Police jsou označeny jmenovkou. V šatně má každé dítě svoji skříňku označenou jmenovkou a značkou. Toalety a umyvadla jsou dostatečné, každé dítě má svou skříňku s ručníkem označenou značkou. Vedle hlavní herny je přípravná jídelna. V přízemí byla nově zrekonstruována druhá herna pro děti, která slouží převážně k aktivitám vyžadujícím větší nároky na prostor. Pro pobyt venku slouží dětské hřiště, menší terasa a nově zrekonstruovaný chodník.

Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadný a bezpečný. Podle potřeb a finančních možností je postupně obnovován.

Během letních prázdnin 2013 byla dokončena výměna oken v prvním patře budovy za plastová, zakoupen nový nábytek na hračky pro děti a MŠ vymalována. Výhledově bychom potřebovali novou skříň na ukládání lůžkovin a lehátek a šatní skříňky pro děti.

Osvětlení a vytápění vyhovuje hygienické normě. Úklid je prováděn dle pracovní náplně školnice

2. Životaspráva

Dětem je během pobytu v MŠ poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a dostatečný pitný režim. Děti mají v průběhu celého dne nápoje k dispozici. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány platné intervaly. Pokrmy zajišťuje stravovna, která je v hospodářské budově MŠ.

Dodržování zdravé životasprávy podporuje také stanovený režim dne. Ten zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti mají dostatek času na jídlo v příjemné, klidné atmosféře. Do jídla je nikdy nenutíme, ale snažíme se, aby je alespoň ochutnaly, pokud jim v tom nebrání zdravotní omezení.

Děti jsou každodenně nejméně 2 hodiny venku, pokud to umožňuje počasí. Drobný déšť není překážkou k pobytu venku. Zařazujeme pohybové chvíle, zájmové pohybové aktivity, pohybové hry a činnosti v přírodě, sezónní činnosti, hudebně pohybové činnosti, 1x týdně tělesnou výchovu. Děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku, ale i při pobytu v mateřské škole.

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je po krátké relaxaci nabízen jiný klidný program a to tak, aby nenarušovaly odpočinek spících kamarádů.

3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem prostředí pohody, spokojenosti, bezpečí a jistoty. Nově příchozím dětem umožňujeme co nejpřirozenější adaptaci. Rodiče se mohou seznámit se školou, učitelkami, mají možnost navázat dialog, pochopit nová pravidla, která je třeba v zájmu dítěte respektovat, učitelky mají možnost rozpoznat individualitu dětí.

Děti jsou ve skupině 3 – 6 let. Respektujeme u nich potřeby fyziologické, vývojové i individuální. Všechny děti mají v naší škole stejná práva a stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s jejich aktivní spoluúčastí. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, o vztah důvěry spolupráce. Požadavky vůči dětem uplatňují takové, které jsou jim věkově, vývojově a individuálně přiměřené. Vedou děti k sebedůvěře a samostatnosti. Rozvíjejí v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.

Děti si jednak vytvářejí a jednak jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem.

4. Organizace MŠ

Provoz MŠ je do pondělí do pátku v době od 6:00 hod. do 15:00 hod. Provoz MŠ bývá pravidelně přerušen v měsících červenci a srpnu. Omezení nebo přerušování provozu oznámí vedení školy včas rodičům. Podrobně řeší organizaci školy Školní řád.

Mateřská škola má dostatečně pružný denní režim. Pravidelně zařazujeme pohybové aktivity a usilujeme o vyváženost činností. Snažíme se, aby měly děti dostatek prostoru pro hru, podněcujeme děti k vlastní aktivitě a reagujeme na jejich individuální potřeby.

Rodiče mají možnost, ještě než dítě nastoupí do MŠ, několikrát společně MŠ navštívit. Vždy se tak děje po domluvě s vedoucí učitelkou a doba pobytu je max. 2 hodiny.

Učitelky se střídají na ranní a odpolední směnu.

5. Řízení MŠ

MŠ spadá pod ZŠ Horní Štěpánov (oficiální název: Masarykova jubilejní základní a Mateřská škola Horní Štěpánov). Ředitelka školy stanovila vedoucí učitelku MŠ. Informační systém jak uvnitř školy, tak i navenek je plně funkční (porady, nástěnky, schůzky s rodiči, neformální setkání, ...).

V MŠ podporujeme vzájemnou spolupráci a toleranci. Zaměstnanci MŠ tvoří tým, který zabezpečuje správný chod MŠ. Všechny ostatní pracovnice jsou dále pověřeny kompetencemi, které jim stanovila vedoucí učitelka.

Ředitelka školy pověřila vedoucí učitelku MŠ zpracovat ŠVP, kontrolou kvality jeho naplňování a vyhodnocováním. Vedoucí učitelka spolu s učitelkou ŠVP naplňuje.

Vedoucí učitelka odpovídá za chod MŠ dle pracovní náplně stanovené ředitelkou .

Ve všech oblastech se rodič obrací na vedoucí učitelku MŠ, v případě neshody nebo potřeby pak na ředitelku školy.

Přijímací řízení dětí do MŠ připravuje vedoucí učitelka, ředitelka dle stanovených kritérií dětí přijímá.

Spolupracujeme se ZŠ, zřizovatelem, odborníky i s rodiči.

6. Personální podmínky

Mgr. Pavla Popková – ředitelka školy, vzdělání – Pedagogická fakulta UP Olomouc

Mgr. Vladimíra Svobodová – vedoucí učitelka MŠ, vzdělání – Pedagogická fakulta UP Olomouc

Zuzana Müllerová – učitelka, vzdělání – SpgŠ Boskovice

Libuše Grenarová – školnice

7. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí

Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají učitelky, a to v době od převzetí dítěte od jejich zástupce nebo jím pověřené osoby (nejdříve v 6:00hod.), do předání dítěte jeho zástupci nebo jím pověřené osobě (nejpozději v 15:00hod). Pedagog předá dítě pověřené osobě jen na základě písemného pověření zástupcem dítěte.

Při vyšším počtu dětí nebo při pobytu v prostředí náročném na bezpečnost dětí pověří vedoucí učitelka další zletilou osobu způsobilou k právním úkonům zajišťující bezpečnost dětí (nejčastěji paní školnice).

Opatření při úrazu:

Všichni zaměstnanci jsou povinni poskytnout a zajistit okamžitě první pomoc při jakémkoliv úrazu. V případě potřeby přivolají první pomoc. Dále jsou povinni bezodkladně informovat zákonného zástupce dítěte a ředitelku školy. Více viz. předpisy BOZP.

8. Spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi

Snažíme se vytvářet ty nejlepší vztahy s rodiči, usilujeme o vzájemnou důvěru, otevřenost a porozumění, a o získávání rodičů ke spolupráci. Rodiče jsou dostatečně informováni o svém dítěti i o veškerém dění v MŠ.

9. Provoz a denní režim

MŠ je zřízena jako škola s celodenním provozem. Provoz je od 6:00 – 15:00hod. V měsíci červenci a srpnu může ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem provoz MŠ omezit nebo přerušit a to zejména z důvodů stavebních úprav nebo nízkého počtu dětí v tomto období. Rozsah omezení nebo přerušení provozu oznámí ředitelka školy zákonným zástupcům dětí nejméně měsíc předem.

Provoz MŠ probíhá v jedné třídě, kde jsou děti od 3 do 6 let.

MŠ může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností. O uskutečnění těchto akcí informuje MŠ zákonné zástupce dětí nejméně týden předem.

Denní režim:

6:00 – 6:30 příchod dětí do MŠ, klidový režim

6:30 – 8:00 ranní hry, individuální činnosti

8:00 – 8:20 ranní kruh

8:20 – 8:45 hygiena, dopolední svačina

8:45 – 9:15 didakticky zacílená činnost, hygiena

9:15 – 11:15 pobyt venku, zaměření na pohybové aktivity, střídání jednotlivých činností – hry, vycházky do přírody, pozorování pracovních činností, sběr přírodnin, pravidla chování se na ulici, aj.

11:15 – 11:30 hygiena a příprava na oběd

11:30 – 12:00 oběd, hygiena

12:00 – 14:00 příprava na spánek – pohádka, spánek nebo klidové činnosti u stolečku ve třídě

14:00 – 14:15 tělovýchovná aktivita, ustlání lůžkovin, oblékání, hygiena

14:15 – 14:30 odpolední svačina

14:30 – 15:00 volné činnosti a aktivity dětí (v případě pěkného počasí i venku), odcházení z MŠ

Základní režim může být pozměněn v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti a podobných akcích po dohodě s rodiči.

10. Cíle, zásady, formy a metody naší práce

Hlavní cíl předškolního vzdělávání:

Spokojené a šťastné dítě.

Zásady naší práce:

- Vycházet z přirozených potřeb a zájmů dětí
- Vytvářet pocit pohody a přátelství
- vést ke zdravému životnímu stylu
- Ochrana životního prostředí

Formy vzdělávání:

Snažíme se, aby děti byly vzdělávány formou hry a tvořivosti. Spontánní a řízené činnosti jsou ve vyváženém poměru.

Den v mateřské škole se řídí denním režimem.

- Spontánní hra – při příchodu do MŠ, při pobytu venku, odpoledne
- Pohybové aktivity – tělovýchovné zaměstnání, tělovýchovné chvílky, pobyt venku
- Didakticky zacílené činnosti – plnění úkolů z oblasti TV, HV, VV, PČ podle ŠVP
- Stolování a hygiena
- Odpočinek – odpolední spánek
- Otuzování – cvičení bosky, cvičení venku, denní pobyt venku

Metody vzdělávání:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí
- Situační učení
- Spontánní sociální učení

IV. Vzdělávací program

1. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program naší mateřské školy nese název „Děti září úsměvem“. Jak už sám název napovídá, tím nejdůležitějším je pro nás spokojené a šťastné dítě, které září radostí a očekáváním už při vstupu do MŠ. Program je zaměřen hlavně na děti, na jejich osobité pojetí situací a prožitků, na jejich myšlenkové a pohybové schopnosti, a to vše musí být spojeno s radostí, nadšením a spokojeností. Chceme dát dětem správné základy k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomí dětí cestou přirozené výchovy.

Hlavní náplní je příroda kolem nás. V okolí MŠ je spousta možností jak přírodu využít k nejrůznějším aktivitám, ať už je to pohyb, výtvarné a praktické činnosti, hudební činnosti atd.

V MŠ budeme s dětmi kreslit, malovat, stříhat, lepit, vytvářet nejrůznější výrobky, cvičit, tančit, zpívat a spoustu jiných činností, ale hlavně si hrát a trávit co nejvíce času venku.

Vzdělávací program je sestaven tak, aby naplňoval cíle všech vzdělávacích oblastí (tzn. dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět), rozvíjel dílčí kompetence a vyhýbal se případným rizikům.

ŠVP je rozdělen do pěti integrovaných bloků, které se vzájemně doplňují a jsou přístupné. Každý celek je plánován přibližně na dva měsíce, ale není to striktně stanoveno. Každou část lze doplnit o neočekávaná témata podle přání a zájmu dětí.

Plán činností si zpracovávají učitelky samy podle integrovaných bloků a témat k nim náležících. Po ukončení integrovaného bloku provádějí učitelky evaluaci. Systém evaluace je popsán v části V. Školního vzdělávacího programu

2. Integrované bloky

1. ZAČÍNÁME, KAMARÁDI

Tento tématický celek se přímo nabízí v období adaptace dítěte na nové prostředí. Napomáhá dítěti zorientovat se v novém prostředí a seznámit se s novými lidmi. Podporuje zájem o nové činnosti, informace, chuť tvořit a myslet, osamostatňovat se.

Děti se naučí orientovat v mateřské škole, poznají blízké i vzdálenější okolí, budou si moci vyzdobit mateřskou školu, poznají nové kamarády, seznámí se s novými hračkami, naučí se nová pravidla, nové písně, hry, budou vytvářet z přírodních materiálů, ... ale také se seznámí se zásadami stolování, chování ve skupině, atd.

Nedílnou součástí je i pozorování přírody a jejich přirozených proměn. Zásadou je co nejvíce pobytu venku. Na vycházkách do přírody k ní děti získají silnější vztah a lépe pochopí její krásu a rozmanitost. Navíc pobyt v přírodě v okolí MŠ je jen přínosem pro jejich zdraví.

Témata 1, 2, 3 se prolínají během celého školního roku s příchodem nových dětí.

Příklad možných témat:

1. Kde to jsem
2. Poznáváme se
3. Dobrou chuť
4. Ovoce, zelenina
5. Zamáváme vlaštovkám
6. Listí, barvy podzimu
7. Příprava zvířete na zimu

Hlavní cíle:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Rozvoj tvořivosti
- Posilování přirozených poznávacích citů
- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- děti zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- mají povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- umí zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- vyjadřují samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- poznají a pojmenují většinu toho, čím jsou obklopeni
- nedělá jim problém odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívají radost ze zvládnutého a poznaného
- respektují předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímají vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- navazují kontakty s dospělým, komunikují s ním vhodným způsobem, respektují ho, přirozeně a bez zábrán komunikují s druhým dítětem, navazují a udržují dětská přátelství
- uplatňují návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví, poprosí, poděkují, ...)
- pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlení se do třídy a zařadí se mezi vrstevníky, respektují jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- Orientují se v blízkém okolí
- Porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobí se běžným proměnlivým okolnostem

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- Poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů
- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Výlety do okolní přírody
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, vycházky do okolí
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci

2. PANÍ ZIMA

Tento integrovaný blok se zaměřuje zejména na přípravy na vánoční svátky a na fantazii dětí. Dále pak na charakteristické znaky spojené se zimním obdobím (např. oblečení, sporty, nemoci). Děti se naučí nejen vyrábět vánoční ozdoby a adventní výzdobu, ale pochopí systém rodiny a jejích členů, poznají nejrůznější zimní sporty a pochopí nutnost oblékání jako prevenci proti chorobám.

5. prosince chodí již tradičně do MŠ Mikuláš, čerti a andělé. Jsou to žáci 9. ročníku ZŠ. Děti mají připravené básničky a písničky a dostanou balíčky se sladkostmi.

IB obsahuje také samostatný projekt „Vánoční besídka“, kdy si děti společně s učitelkami připraví malé vystoupení pro rodiče a společně si zazpívají u vánočního stromečku a rozbalí malé dárečky. Dítěti přináší hluboké citové prožitky, dovednosti, zkušenosti, návyky a informace, hodnoty a postoje.

Hlavním záměrem je vyvolat u dětí správnou vánoční náladu, vstřícnost a příjemné a laskavé chování. Rádi bychom také zapojili rodiče do společných aktivit.

Příklad možných témat:

1. Čertíků se nebojíme
2. Advent
3. Vánoce
4. Nový rok
5. Rodina
6. Zimní radovánky
7. Oblečení na zimu
8. Prevence nemocí
9. Vánoční besídka

Hlavní cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Rozvoj kultivovaného projevu
- Rozvoj receptivních dovedností
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů,
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

- Vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a postřehovat, všimnout si
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Snažit se ovládat své afektivní chování
- Obhajovat svůj názor a postoj, respektovat postoje druhých, přijímat a uzavírat kompromisy
- Spolupracovat s ostatními
- Porozumět běžným neverbálním projevům
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním a kulturním prostředí

Vzdělávací nabídka:

- Smyslové a psychomotorické hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- Motivovaná manipulace s předměty
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv

- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajobu vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- Cvičení v projevování citů, v sebekontrolě, v sebeovládání
- Společenské hry
- Hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se a pomoci, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, MŠ
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností – vánoční besídka
- Aktivita přibližující mravní hodnoty v jednání lidí, svět kultury a umění
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

3. OTÁZKY A ODPOVĚDI

Integrovaný blok Otázky a odpovědi je zaměřen na zvědavé děti. Spoustě věcí totiž ještě nerozumí a společně na ně hledáme odpověď a řešení. To nacházíme formou pokusů, poznávání, pohybovými a manipulačními dovednostmi, aj.

Rozvíjí u dětí intelekt, učí je využívat komunikativní a informační prostředky, orientovat se v čase.

Upevňuje v dětech sebevědomí, chuť poznávat nové věci, spolupráci a zbavuje je ostychu.

Děti budou mít možnost seznámit se s nejrůznějšími profesemi, navštívíme dětského lékaře a paní zubařku, budeme cestovat časem i dopravními prostředky, procvičovat paměť a sledovat DVD Byl jednou jeden život.

Příklad možných témat:

1. Čas nám běží
2. Bylo, je a bude
3. Rodiče chodí do práce
4. Moje tělo
5. Nemoci a očkování
6. Dopravní prostředky
7. Dopravní značky
8. Cestujeme po světě

Hlavní cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu
- Učení samostatného slovního projevu
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- vést rozhovor, naslouchat, ptát se
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- ptát se na slova, kterým nerozumí
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i komunikativní funkci
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat prostorové pojmy, časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat

Vzdělávací nabídka:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- námětové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k vytváření chápání pojmů a osvojování poznatků

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, přirozené i logické posloupnosti dějů, událostí
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse)

4. VÍTÁME NOVÝ ŽIVOT

Tímto tématem podporujeme zájem dětí o okolní svět, který je obklopuje. Učí je poznávat přírodu a projevovat k přírodě lásku. Děti se naučí chápat přírodní krásy a zároveň poznávat barvy. Získají poznatky o tradicích a svátcích jara. Oslavíme MDŽ.

Činnosti tohoto bloku učí děti pečovat o zvířata, o rostliny, o lidi, kteří to potřebují (stáří). Vedou je k postojí, že i ony mohou svým chováním mnohé změnit, k pochopení souvislostí mezi člověkem a přírodou. Dětem přináší základní povědomí o změnách v průběhu času u člověka i v přírodě.

Příklad možných témat:

1. MDŽ
2. Cesta životem
3. Volání jara
4. Rostliny
5. Velikonoce
6. Zvířátka kolem nás
7. Domácí mazlíčci
8. Zvířátka na farmě
9. Barevný týden

Hlavní cíle:

- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Rozvoj řečových schopností
- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Vytváření prosociálních postojů
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

- Zvládat přirozený pohyb v různém prostředí
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Chápat slovní vtip a humor
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- Těšit se z příjemných a hezkých zážitků, z přírodních i kulturních krás
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, ...
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, vážit si jejich práce a úsilí
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Mít povědomí o významu životního prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- Turistika
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování změn v přírodě
- Pozorování životních podmínek, ekosystémy
- Činnosti přispívající k péči o životní prostředí

5. SLUNÍČKO SVÍTÍ

Integrovaný blok Sluníčko svítí je závěrečným blokem školního roku. Jeho součástí je samostatný projekt Miniakademie, který je výsledkem celoroční práce, jak učitelů MŠ, tak především dětí. Je to vystoupení pro rodiče a známé.

V tomto bloku se zaměřujeme na věci, které jsou dětem blízké hlavně v období prázdnin a volnočasových aktivit.

Cílem je seznámit děti s literaturou, ať už pohádkovou či naučnou, vysvětlit úskalí letních radovánek, navodit je k dalšímu samostatnému pozorování a objevování. Zároveň u nich také budeme vytvářet základy pro další vzdělávání – vytvářet matematickou a čtenářskou představivost. Rádi bychom s dětmi jeli také na výlet.

Příklad možných témat:

1. Knížka je náš kamarád
2. Den x noc
3. Obloha, vesmír
4. Vodní radovánky
5. Vodní živočichové
6. Maminky mají svátek
7. Hurá, budou prázdniny
8. Miniakademie
9. Letní výlety

Hlavní cíle:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- Vytvoření povědomí o vesmíru a planetě Zemi

Očekávané výstupy:

- Zvládat jemnou motoriku
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Porozumět slyšenému
- Utvořit jednoduchý rým, poznat a vymyslet synonyma, homonyma, antonyma
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- Chápat základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je prakticky využívat
- Spolupracovat s ostatními
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a hodnotit svoje zážitky
- Zvládat základní hudební dovednosti

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- práce s knihou
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na elementární číselné a matematické pojmy a jejich symboliku a na jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- tvůrčí činnosti podněcující estetické vnímání a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- práce s literárními texty, odbornou literaturou, encyklopediemi

V. Evaluační činnosti

Evaluační činnosti slouží jako zpětná vazba pedagogům pro zkvalitnění jejich práce. Jde o vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. MŠ provádí toto hodnocení v průběhu celého školního roku.

System evaluace:

- Konkrétní oblasti, které chceme hodnotit – ŠVP, IB, podmínky a organizace vzdělávání, výchovně vzdělávací proces
- Co budeme v daných oblastech hodnotit – soulad s RVP, funkčnost IB, získané kompetence, vyhodnocení průběhu vzdělávání, hodnocení vlastní, hodnocení vedením školy, hodnocení rodiči, dětmi, ostatními spolupracovníky
- Jak často probíhá hodnocení:
  - Soulad s RVP – 1x ročně v závěrečné zprávě
  - Funkčnost IB – po ukončení každého IB
  - Získané kompetence – před nástupem dítěte do ZŠ
  - Vyhodnocení průběhu vzdělávání – průběžně po celý rok, 3x ročně zápis
  - Hodnocení vlastní – v závěrečné zprávě
  - Hodnocení vedením školy – závěrečná zpráva
  - Hodnocení rodiči, dětmi a ostatními spolupracovníky – průběžně po celý rok
- Jakými technikami budeme hodnotit – pozorování, diskuse, rozhovory, záznamy o dětech, sebehodnocení, hospitace, závěrečná zpráva
- Kdo bude proces evaluace sledovat – vedoucí učitelka, učitelka, ředitelka školy
- Závěrečná zpráva

VI. Přílohy